

§ 52

Tupakkalain mukaisen kiellon ja uhkasakon asettaminen Aroma Art Oy:lle

HEL 2018-003769 T 11 02 04

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti seuraavaa koskien tupakkalain (549/2016) vastaista, tunnusomaisia tuoksuja ja makuja sisältävien nesteiden vähittäismyyntiä:

Päätökseen velvoitettu

Aroma Art Oy, Hämeentie 7, 00530 Helsinki, Y-tunnus 2765183-1

Asian vireilletulo

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalvelut teki valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset Vape Roomiin 28.3.2018 ja 23.10.2018.

Taustaa

Kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalvelut on tarkastanut 28.3.2018 ja 23.10.2018 Aroma Art Oy:n nikotiininesteiden vähittäismyynnin myyntipaikassa Vape Room, Hämeentie 7. Tarkastuksilla todettiin, että elinkeinonharjoittaja myy kuluttajille erilaisia tunnusomaisen maun sisältäviä nesteitä (jäljempänä ”makunesteet”), joita voidaan käyttää höyrystämällä sähkösavukkeen avulla. Elinkeinonharjoittajalle kerrottiin ensimmäisellä tarkastuksella, että tunnusomaisia tuoksuja ja makuja sisältävien nikotiinittomien nesteiden, joita voidaan käyttää höyrystämällä sähkösavukkeen avulla, myynti on kiellettyä. Makunesteiden arvioinnissa tunnusomaisia tuoksuja ja makuja sisältäviksi nikotiinittomiksi nesteiksi otettiin huomioon se, että Vape Room on sähkösavukkeiden erikoisliike ja sillä on siitä johtuva yhteys tupakkalaissa tarkoitettuihin tuotteisiin. Tarkastuksen jälkeen elinkeinonharjoittajalle lähetettiin tarkastuspöytäkirja, jossa elinkeinonharjoittajaa kehoitettiin lopettamaan tunnusomaisia tuoksuja ja makuja sisältävien nikotiinittomien nesteiden myynti. Toisella tarkastuksella todettiin, että kehotusta ei ollut noudatettu.

Kuuleminen

Hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä an-

01.03.2019

taa kirjallisen vastineensa sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Aroma Art Oy:tä on kuultu tupakkalain 96 §:n mukaisista kielloista ja niiden tehosteiksi asetettavista uhkasakoista 5.11.2018 päivätyllä kirjeellä. Aroma Art Oy toimitti vastineensa määräajan jälkeen pyydettyä.

Vastineessaan Aroma Art Oy kertoo, että myymälässä myydään mauttomia sekä tupakanmakuisia nikotiininesteitä. Tupakkatuotteiden ohella myymälässä myydään elintarvikkeita, kuten limuja, sipsejä, teetä, karkkia ja makutiivisteitä. Aroma Art Oy kokee syrjiväksi sen, että esimerkiksi lähikaupassa voi olla myynnissä mehuja ja savukkeita samassa tilassa ja Aroma Art Oy:ltä kielletään ainoastaan tiivistemehujen myynti. Aroma Art Oy kertoo vastineessaan, että myymälässä myytävät tiivistemehut eivät sovellu sähkösavukkeessa käytettäväksi. Aroma Art Oy:n mukaan ympäristöpalveluiden käsitys ei perustu lakiin.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston ratkaisu

Pääveloitteet

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto antaa velvoitetulle Aroma Art Oy:lle osoitteeseen Hämeentie 7 tupakkalain 96 §:n nojalla seuraavan kiellon: Makunesteiden eli höyrystettäväksi tarkoitettujen nikotiinittomien nesteiden, joissa on tunnusomainen tuoksu tai maku, myyminen ja muutoin luovuttaminen kuluttajille on kielletty.

Perustelut pääveloitteelle

Tupakkalain 11 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla kuluttajalle ei saa myydä tai muutoin luovuttaa savuketta ja kääretupakkaa, jossa on tunnusomainen tuoksu tai maku. Tupakkalain 24 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan sähkösavukkeessa käytettäväksi tarkoitettua nikotiininestettä saa myydä tai muutoin luovuttaa kuluttajille vain, jos nesteellä ei ole sellaisia ominaisuuksia eikä neste sisällä sellaisia lisäaineita, joita 11 §:n 1 momentin 1–6 kohdan mukaan ei saa olla tupakkatuotteessa. Tupakkalain 25 §:n nojalla, mitä 24 §:n 1 momentin 2–4 kohdassa säädetään, sovelletaan myös höyrystettäväksi tarkoitettuun nikotiinittomaan nesteeseen.

On mahdollista, että tuote voi olla samanaikaisesti sekä elintarvikelain-säädännön alainen hyödyke että tupakkalain alainen höyrystettäväksi tarkoitettu nikotiiniton neste. Kokonaisarviointi yksittäistapauksessa ratkaisee, onko tuotetta pidettävä höyrystettäväksi tarkoitettuna nikotiinittomana nesteenä. Arvioinnissa otetaan huomioon yksittäistapauksen ulkoisesti havaittavat seikat kokonaisuutena.

Höyrystettäväksi tarkoitetulla nikotiinittomalla nesteellä tarkoitetaan tupakkalain 2 §:n 20 kohdan mukaan sähkösavukkeen avulla tai muulla vastaavalla tavalla höyrystettäväksi tarkoitettua muuta nestettä kuin nikotiininestettä. Tupakkalain 2 §:n 20 kohdan määritelmäsäännöksen nojalla nesteen käyttötarkoituksen ei tarvitse olla korotettu siten, että se edellyttäisi esim. yksinomaista tai pääasiallista tarkoitusta höyrystää nestettä sähkösavukkeen avulla, vaan minkä tahansa asteinen tarkoitutus itsessään riittää, jos se on olosuhteista kokonaisuutena havaittavissa, minkä vuoksi makuneste voi olla tupakkalain määritelmän mukaan höyrystettäväksi tarkoitettu nikotiiniton neste. Tunnusomaisella tuoksulla tai maulla tarkoitetaan tupakkalain 2 §:n 25 kohdan mukaan muuta kuin tupakan tuoksua tai makua, joka on tulosta lisäaineesta tai lisäainesten yhdistelmästä ja joka on selvästi havaittavaa tupakkatuotteessa, nikotiininesteessä tai höyrystettäväksi tarkoitetussa nikotiinittomassa nesteessä ennen tuotteen käyttöä tai sen aikana.

Aroma Art Oy:llä on tupakkalain nojalla myönnetty tupakkatuotteiden vähittäismyyntilupa. Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut on valvontasuunnitelman mukaisilla tarkastuksillaan huomannut, että Aroma Art Oy:n sähkösavukkeita myydään makunesteitä, mitkä soveltuvat höyrystämiseen sähkösavukkeen avulla.

Makunesteiden myynti sähkösavukkeita tarjoavassa liikkeessä, missä myydään lähes yksinomaan tupakkalaissa tarkoitettuja tuotteita, on omiaan antamaan asiakkaille kuvan siitä, että makunesteiden kaupallinen ja tosiasiallinen tarkoitus on tulla käytetyksi höyrystämällä sähkösavukkeen tai muun vastaavan laitteen kanssa. Mikäli tupakkalaissa tarkoitettujen tuotteiden erikoisliikkeissä myydään makunesteitä, on ne pääsääntöisesti höyrystettäväksi tarkoitettuja nikotiinittomia nesteitä. Täten makunesteitä voidaan pitää tupakkalain 2 §:n 20 kohdan mukaisena höyrystettäväksi tarkoitettuna nikotiinittomana nesteinä, millä on tunnusomainen tuoksu tai maku ja minkä myyminen on kiellettyä tupakkalain 11 §:n perusteella.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto toteaa, että Aroma Art Oy:n vastineessaan mainitsevat myyntipaikassa myynnissä olevat makutiivisteet/tiivistemehut ovat kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston näkemyksen mukaan tupakkalain 2 §:n 20 kohdan mukaisia höyrystettäväksi tarkoitettuja nikotiinittomia nesteitä. Limuja ja teetä kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto ei pidä tupakkalain 2 §:n 20 kohdan mukaisina höyrystettäväksi tarkoitettuina nikotiinittomina nesteinä.

01.03.2019

Kunnan tupakkalakia valvova viranomainen voi kieltää tupakkalain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisen toiminnan (tupakkalaki 96 §).

Uhkasakon asettaminen

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää asettaa Aroma Art Oy:lle päävelvoitteen noudattamisen tehosteeksi 15 000,00 euron uhkasakon. Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto voi tuomita uhkasakon maksettavaksi, ellei velvoitetta ole noudatettu määräaikaan mennessä eikä noudattamatta jättämiseen ole pätevää syytä.

Perustelut uhkasakon asettamiselle

Tupakkalain 105 §:n mukaan kunta voi asettaa lain säännösten perusteella antamansa kiellon tai määräyksen tehosteeksi uhkasakon tai uhan, että asetetun määräajan jälkeen tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella. Uhkasakkoa koskevaan asiaan sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Uhkasakkolain 6 §:n mukaan uhkasakko asetetaan määräämällä päävelvoite asianosaisen noudatettavaksi sakon uhalla. Kunkin päävelvoitteen tehosteeksi on asetettava eri uhkasakko. Uhkasakkolain 8 §:n mukaan uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto katsoo, että uhkasakon asettaminen kiellon tehostamiseksi on tarpeen, koska päätökseen velvoitettu ei ole lopettanut lainvastaista toimintaa kehotuksista huolimatta.

Uhkasakon asettaminen tarkoittaa sitä, että jos valvontaviranomainen uusintatarkastuksellaan havaitsee, ettei päävelvoitetta ole noudatettu, eikä noudattamatta jättämiseen ole pätevää syytä, se voi tuomita uhkasakon maksettavaksi.

Päätöksen voimassaolo

Kielto tulee voimaan, kun päätös saa lainvoiman. Päätös tulee lainvoimaiseksi muutoksenhakuajan loputtua, ellei päätöksestä ole valitettu.

Ilmoitusvelvollisuus omaisuuden tai käyttöoikeuden luovutustilanteessa

Jos edellä mainittu irtain omaisuus tai sitä koskeva käyttöoikeus luovutetaan, on tässä päätöksessä mainitusta velvoitteesta ja uhasta ilmoi-

01.03.2019

tettava luovutuksensaajalle luovutuskirjaan otetuin maininnoin tai muuten todisteellisesti. Velvoitetun on lisäksi ilmoitettava uhan asettaneelle viranomaiselle luovutuksensaajan nimi ja osoite (uhkasakkolaki 18 §).

Sovelletut oikeusohjeet:

Tupakkalaki (549/2016) 2, 11, 24, 25, 96, 105 ja 106 §

Hallintolaki (434/2003) 34 §

Uhkasakkolaki (1113/1990) 6, 8, 18, 22, 23 ja 24 §

Päätöksen tiedoksianto

Päätös toimitetaan velvoitetulle saantitodistuksella.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Anna Petäjaniemi, vs. terveystieteiden opettaja, puhelin: 310 32059
anna.petajaniemi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valviran ohje Tupakkalain soveltaminen nesteisiin, joissa tunnusomainen tuoksu tai maku
- 2 Aroma Art Oy kuuleminen allekirjoitettu
- 3 Vastine 11.12.2018, Vape Room
- 4 Aroma Art Oy 28.3.2018
- 5 Aroma Art Oy 23.10.2018

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tupakkalain mukainen päätös

Otteet

Ote
Asianosainen

Otteen liitteet
Hallintovalitus, tupakkalain mukainen päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

01.03.2019

Anna Petäjäniemi, vs. terveystieteiden tohtori, puhelin: 310 32059
anna.petajaniemi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valviran ohje Tupakkalain soveltaminen nesteisiin, joissa tunnusomai-
nen tuoksu tai maku
- 2 Aroma Art Oy kuuleminen allekirjoitettu
- 3 Vastine 11.12.2018, Vape Room
- 4 Aroma Art Oy 28.3.2018
- 5 Aroma Art Oy 23.10.2018

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tupakkalain mukainen päätös

Otteet

Ote
Asianosainen

Otteen liitteet
Hallintovalitus, tupakkalain mukai-
nen päätös

Tiedoksi

Ympäristöterveysyksikkö